

Kontakt med polis och rättsmedicin i samband med organdonation

Läkare har skyldighet att polisanmäla vissa typer av dödsfall. Det kan bland annat handla om en person som avlider oväntat och där tidigare sjukdomsbild saknas. I Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd vid dödsfall (SOSFS 2015:15) beskrivs vilka olika typer av dödsfall som ska polisanmälas.

När läkaren har polisanmält dödsfallet tar polisen beslut om en rättsmedicinsk obduktion ska genomföras och kontakter då rättsmedicin. Riktlinjer för hur detta ska hanteras i samband med organdonation finns på Rättsmedicinalverket.

Kommunikationen sker enligt bild nedan:

Figur 1 processbild kommunikation sjukvård, polis, RMV (kopierad från www.rmv.se)

Handläggning anpassad för DCD

I samband med möjlig DCD vid fall beskrivna ovan bör eventuellt rättsmedicinskt hinder mot donation utredas tidig, varför en kontakt med polis ska tas före döden fastställts.

Organdonation är högt prioriterat men får inte genomföras om det kan äventyra resultatet av den rättsmedicinska obduktionen. Rättsläkarens funktion är att upplysa polisen i vilken utsträckning organdonationsingreppet kan komma att påverka resultatet av det rättsmedicinska utlåtandet. Utifrån detta ger rättsläkaren vägledning om donationsingreppet är lämpligt eller inte. Eventuellt kan en begränsad donationsoperation genomföras (t.ex. enbart tillstånd att tillvarata bukorgan). Ibland behövs ytterligare medicinsk information och rättsläkaren kontakter då sjukvården direkt. När polis och rättsläkare stämt av och polisen fattat sitt beslut i frågan återkopplar de till sjukvården kring huruvida organdonation kan genomföras eller inte.

Jourhavande transplantationskoordinator eller DOSS kan också vara behjälplig i ovanstående kommunikation.

Dokumentera i journalen att poliskontakt är tagen; namn och yttrande. Dokumentera även eventuell kontakt med rättsläkare; namn och yttrande.

Ska rättsmedicinsk obduktion utföras efter donationsoperationen, är det viktigt att intensivvården innan donationsoperationen tar reda på vart kroppen ska föras när ingreppet är klart.

Kontaktuppgifter till polis

Polisen: 114 14 – öppet dygnet runt alternativt telefonnummer enligt lokal rutin vid dödsfall.
Be att bli kopplad till förundersökningsledare/dödsfallshandläggare i det län det gäller.

Kontaktuppgifter till Rättsmedicinska enheter

Göteborg:	010-483 44 00 (<i>jourtid, förundersökningsledare</i>)
Linköping:	010-483 42 50 (<i>jourtid ges hänvisning till jourhavande rättsläkare</i>)
Lund:	010-483 49 00 (<i>jourtid ges hänvisning till jourhavande rättsläkare</i>)
Stockholm:	010-483 48 00 (<i>jourtid, förundersökningsledare</i>)
Umeå:	010-483 47 00 (<i>jourtid ges hänvisning till jourhavande rättsläkare</i>)
Uppsala:	010-483 47 50 (<i>jourtid, förundersökningsledare</i>)

Lagar, föreskrifter och riktlinjer

1995:832 - Lag om obduktioner m.m.
1990:1144 - Begravningslag
1990:1147 – Begravningsförordningen
SOSFS 1996:28 (M) – Kliniska obduktioner m.m.
2015:15 – om vissa åtgärder i hälso- och sjukvården vid dödsfall
PM 2016:14 – Polismyndighetens riktlinjer om åtgärder vid dödsfall som kan ha orsakats av yttre påverkan m.m.